

POROČILO O ZUNANJI EVALVACIJI visokošolskega zavoda

Visokošolski zavod: **Visoka šola za varstvo okolja, Velenje**

Direktorica: **Milena Pečovnik**

Dekanica: **dr. Natalija Špeh**

Datum obiska: **26., 27. 3. 2013**

Člani skupine strokovnjakov, imenovani dne: **21.3.2013**

1. dr. Dušan Krnel

2. dr. Zlata Hrnjak Murgič

3. Taja Železnik

Seznam predstavnikov šole:

1. direktorica : **mag. Milena Pečovnik**

2. dekanica: **dr. Natalija Špeh**

3. predsednica komisije za študijske zadeve: **dr. Nataša Kovačič**

4. predsednica komisije za študentske zadeve: **dr. Nataša Kovačič**

5. predsednica komisije za kakovost: **dr. Natalija Špeh**

6. predsednica upravnega odbora: **mag Vilma Fece**

7. predstavnica komisije za izvolitve: **dr. Natalija Špeh**

6. predsednik študentskega sveta: **Tilen Pišek**

Datum oddaje evalvacijskega poročila agenciji: **16.4.2013**

Podpis predsednika skupine strokovnjakov za pripravo evalvacijskega poročila:

dr. Dušan Krnel

Izpolni agencija

Datum posredovanja evalvacijskega poročila višji strokovni šoli:

Datum prejema pripomb višje strokovne šole k evalvacijskem poročilu:

Datum prejema končnega evalvacijskega poročila od skupine strokovnjakov:

NACIONALNA AGENCIJA RS
KAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU

Štetje:	18-04-2013	Priloge
Štetje:	Številka zadeve:	Vredn.:
204	0441-15/2012/9	

POROČILO O ZUNANJI EVALVACIJI visokošolskega zavoda

NACIONALNA AGENCIJA RS
NAKOVOST V VISOKEM ŠOLSTVU

Visokošolski zavod: **Visoka šola za varstvo okolja, Velenje**

Direktorica: **Milena Pečovnik**

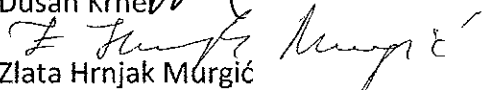
Dekanica: **dr. Natalija Špeh**

Štet:	18-04-2013	Priloge
Štetnik:	Številka zadeve:	Vredn.:
204	0441-15/2012/9	

Datum obiska: **26., 27. 3. 2013**

Člani skupine strokovnjakov, imenovani dne: **21.3.2013**

1. dr. Dušan Krnel

2. dr. Zlata Hrnjak Murgič

3. Taja Železnik

Seznam predstavnikov šole:

1. direktorica : **mag. Milena Pečovnik**

2. dekanica: **dr. Natalija Špeh**

3. predsednica komisije za študijske zadeve: **dr. Nataša Kovačič**

4. predsednica komisije za študentske zadeve: **dr. Nataša Kovačič**

5. predsednica komisije za kakovost: **dr. Natalija Špeh**

6. predsednica upravnega odbora: **mag Vilma Fece**

7. predstavnica komisije za izvolitve: **dr. Natalija Špeh**

6. predsednik študentskega sveta: **Tilen Pišek**

Datum oddaje evalvacijskega poročila agenciji: **16.4.2013**

Podpis predsednika skupine strokovnjakov za pripravo evalvacijskega poročila:

dr. Dušan Krnel

Izpolni agencija

Datum posredovanja evalvacijskega poročila višji strokovni šoli:

Datum prejema pripomb višje strokovne šole k evalvacijskem poročilu:

Datum prejema končnega evalvacijskega poročila od skupine strokovnjakov:

POROČILO O ZUNANJI EVALVACIJI visokošolskega zavoda

Visokošolski zavod: **Visoka šola za varstvo okolja, Velenje**

Direktorica: **Milena Pečovnik**

Dekanica: **dr. Natalija Špeh**

Datum obiska: **26., 27. 3. 2013**

Člani skupine strokovnjakov, imenovani dne: **21.3.2013**

1. dr. Dušan Krnel
2. dr. Zlata Hrnjak Murgić
3. Taja Železnik

Seznam predstavnikov šole:

1. direktorica : **mag. Milena Pečovnik**
2. dekanica: **dr. Natalija Špeh**
3. predsednica komisije za študijske zadeve: **dr. Nataša Kovačič**
4. predsednica komisije za študentske zadeve. **dr. Nataša Kovačič**
5. predsednica komisije za kakovost: **dr. Natalija Špeh**
6. predsednica upravnega odbora: **mag Vilma Fece**
7. predstavnica komisije za izvolitve: **dr. Natalija Špeh**
6. predsednik študentskega sveta: **Tilen Pišek**

Datum oddaje evalvacijskega poročila agenciji: **16.4.2013**

Podpis predsednika skupine strokovnjakov za pripravo evalvacijskega poročila:

dr. Dušan Krnel

Izpolni agencija

Datum posredovanja evalvacijskega poročila višji strokovni šoli:

Datum prejema pripomb višje strokovne šole k evalvacijskem poročilu:

Datum prejema končnega evalvacijskega poročila od skupine strokovnjakov:

UVOD

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je na podlagi prvega odstavka 51. člena Zakona o visokem šolstvu v zadevi podaljšanja akreditacije »Visoke šole za varstvo okolja«, Trg mladosti 2, Velenje dne 21.3.2013 imenoval skupino strokovnjakov, v sestavi:

dr. Dušan Krnel
dr. Zlata Hrnjak Murgič
Taja Železnik

Predstavnica NAKVIS je bila ga. Jožica Kramar. Skupina strokovnjakov je strokovno gradivo prejela 17.1.2013.

Obisk »Visoke šole za varstvo okolja«, Velenje je bil opravljen 26. in 27. 3. 2013 in je potekal po urniku, ki je bil usklajen z vodstvom šole.

Pregledano gradivo je vsebovalo vse dokumente, ki so predvideni v 22. členu Meril za podaljšanje akreditacije visokošolskim zavodom. Skupina strokovnjakov je z elektronsko komunikacijo in pripravljalnimi sestankom, ki je bil v Ljubljani, uskladila vsebino obiska in program obiska ter po obisku pripravila skupno poročilo o zunanji evalvaciji.

V intervjujih so sodelovali:

- direktorica in dekanja
- učitelji,
- člani komisije za kakovost,
- člani študijske komisije,
- administrativno osebje,
- člani študentske skupnosti,
- redni študenti,
- izredni študenti,
- diplomanti,
- predstavniki upravnega odbora.

Skupini strokovnjakov so bili zagotovljeni dobri pogoji za delo. Omogočen ji je bil vpogled v življenje šole in temeljno dejavnostjo - organizacijo in izvedbo izobraževanja. Med obiskom je bil skupini strokovnjakov omogočen tudi vpogled v nekatere dokumente, ki niso bili sestavni del gradiva.

Na osnovi vseh predloženih dokumentov in informacij, pridobljenih v pogovorih z izbranimi skupinami sogovornikov, je skupina strokovnjakov oblikovala preliminarno ustno poročilo, ki ga je predsednik ob koncu obiska predstavil vodstvu šole in predstavnikom zaposlenih.

1. Vpetost v okolje

Visoka šola za varstvo okolja v Velenju (VŠVO) ima izdelano in javno objavljeno vizijo in poslanstvo. Besedila sta dostopna na spletu in v drugih dokumentih. Poslanstvo je jasno izraženo ter odraža potrebe okolja po kakovostnih strokovnjakih za področje urejanja in varovanja okolja ter novih ekotehnologij. Tudi to, da je šola nastala prav v Velenju, je rezultat potreb po strokovnjakih, ki bi degradirano okolje v tem industrijsko, energetskega bazenu sanirali, oziroma preprečevali nadaljnje propadanja in onesnaževanje. Z večjo osveščenostjo gospodarstva in novo zakonodajo pa so se odprla vrata strokovnjakom za varovanja okolja v skoraj vsako večjo proizvodno podjetje. Po navedbi predstavnikov VŠVO, šola izobražuje kadre, ki so deficitarni in spadajo med še ne dovolj uveljavljene zelene poklice. VŠVO ima izdelane ocene potreb po ekotehnologijah, kar je naziv njihovega diplomanta. Strategija v smeri zagotavljanja zaposljivosti in zaposlenosti se gradi tudi z oblikovanjem kompetenc tega izobrazbenega profila, pri katerem na državnem nivoju sodeluje tudi VŠVO. Glede na te ocene in prizadevanja so delavna mesta diplomantom VŠVO zagotovljena. Na aktualnost in dobro vpetost v okolje, tako dodiplomskih kot podiplomskih programov, sklepamo tudi iz velikega števila podpornih članic VŠVO, vse od raziskovalnih in izobraževalnih ustanov do gospodarskih družb na republiškem in regionalnem nivoju. Tako iz pregledane dokumentacije kot iz razgovorov pa ugotavljamo, da so te povezave premalo formalizirane in zato tudi neobvezujoče. Dobro povezavo z okoljem seveda, če je ta izkoriščena, omogoča tudi sistem študentskega praktičnega usposabljanja, saj ima VŠVO v ta namen podpisanih 52 pogodb z gospodarstvom in ali z raziskovalnimi ustanovami. Ne nazadnje je VŠVO edina visoka šola v Saleški dolini in je njena družbena funkcija tudi ta, da omogoča doseganje visokošolske izobrazbe študentom, ki se zaradi različnih vzrokov ne morejo šolati v drugih večjih krajih.

V letu 2011 naj bi VŠVO začela s procesom preverjanja ustreznosti poslanstva in vizije v smeri strategije, ki naj bi bila drugačna od strategij ostalih visokošolskih organizacij. Dotedanja strategije je temeljila na sledenju mednarodnih standardov v stroki (raziskovanje) in uporabi sodobnih učnih metod pri izobraževanju. Cilji VŠVO so višji, želijo postati ugledna šola v regiji in Jugovzhodni Evropi. Kako do večje kakovosti in večjega ugleda, pa v dokumentih strategije razvoja še ni opredeljeno, čeprav ima šola po razgovorih sodeč tudi za to pripravljenih kar nekaj scenarijev. Eden od njih je prenesti model izobraževanja za varstvo okolja in ekotehnologij na podobne industrijske bazene v bivši skupni državi. Ali je to večja internacionalizacija tudi v smislu izbire najboljših učiteljev in študentov, akreditiranje novih študijskih programov, sodelovanje v raziskovalnih projektih, izvajanje resnično sodobnega problemsko zasnovanega študija in drugo? Vse to, čeprav bo v bodoče zajeto v strategijo razvoja, pa je težko uresničljivo brez dovolj velike ekipe lastnih učiteljskih in raziskovalnih kadrov. Pripadnost šoli, kot je omenjeno v enem od dokumentov, se težko razvija le z gostujočimi učitelji, saj so ti večinoma pripadniki svoji matični ustanovi.

S pomočjo študentskih anket in drugih virov podatkov (sistem VIS) poskuša šola spremljati tudi učne izide in pridobljene kompetence. Zadovoljstvo študentov s študijskimi programi, oblikami študija in učitelji je relativno visoko.

Kot mlada šola, še nima vzpostavljenega kluba alumnov, da bi na ta način širila svoje poslanstvo vizijo in pripadnost, pa tudi zasledovala zaposlitve in zaposljivost diplomantov. Slednje, ki povezano s spremljanjem učnih izidov in pridobljenih kompetenc, se delno zasleduje s pomočjo anketiranja

diplomantov. Čeprav je do jeseni 2012 diplomiralo le 10 študentov in podatki niso posplošljivi, anketa za diplomate kaže na bodočo, uporabno zbirko podatkov v smislu izboljšanja kakovosti izobraževanja, zaposljivosti diplomantov in sledenju njihovi profesionalni poti. Kako VŠVO spremlja konkurenčnost, če ta sploh obstaja na trgu dela, iz priloženih dokumentov ni bilo mogoče ugotoviti. Zaposljivost in konkurenčnost svojih diplomantov naj bi VŠVO v bodoče ugotavljala tudi pri delodajalcih z rednim anketiranjem.

Prednosti:

- dobra vpetost v okolje in povezave z gospodarstvom,
- jasno izraženo poslanstvo,
- dobri izgledi za zaposlovanje diplomantov.

Priložnosti za izboljšanje:

- izdelati strategijo za uresničitev vizije z navedeni ukrepi in roki izvedbe,
- formalizirati povezave z gospodarstvom, primer za to je lahko svet zaupnikov, kot ga imajo, nekatere druge visokošolske ustanove,
- organizirati alumni klub,
- izvajati ankete za delodajalce o zaposljivosti in konkurenčnosti diplomantov VŠVO.

2. Delovanje visokošolskega zavoda

Visoka šola za varstvo okolja deluje skladno s svojim poslanstvom ter izobražuje strokovnjake na dodiplomski in podiplomski stopnji s področja varovanja okolja. Sodeč po predmetniku, je program zasnovan tako, da bodo bodoči strokovnjaki dobili široka ter interdisciplinarno povezana znanja s področja varovanja okolja in ekotehnologij. Študijski program vključuje tako znanja o živi naravi kot neživi naravi ter potrebne povezovalne in temelje predmete kot so matematika in statistika ter družboslovna znanja nujna za reševanje problemov v zvezi z varovanjem okolja. Študij na prvi stopnji je usmerjen v aplikativna znanja in praktična dela na področju varovanja okolja, na drugi stopnji pa ustrezno poglobljen z raziskovalnim delom. Dolgoročni cilji so postavljeni ambiciozno, delno je že izdelana strategija, tudi glede razvoja študijskih programov, ki so trenutno obstali na podiplomski stopnji ene same študijske smeri. Sicer pa so letni delovni načrti usmerjeni predvsem v delovanje šole v konkretnih materialnih in terminskih okoliščinah.

Raziskovalno je VŠVO Velenje odvisna predvsem od raziskovalnih načrtov in programov predavateljev in njihovih matičnih fakultet oziroma inštitutov. Napredek in razvoj lastnega raziskovanja pomeni novoustanovljeni Inštitut, ki naj bi (z ustrezno opremo) samostojno razvijal svoje projekte in se vključeval v regionalne, nacionalne in internacionalne povezave. Pri raziskovalnem delu pa je mogoče sklepati tudi na vzratno povezavo, da konkretni problemi s katerimi se srečujejo učitelji in študenti pri sodelovanju z gospodarstvom vplivajo na raziskovalna področja in strategije, ki jih učitelji razvijajo v matičnih ustanovah. Da se VŠVO zaveda pomena vključevanja študentov v raziskovalno delo dokazujejo kvalitetna diplomska dela, ki so praviloma izvedena v okviru raziskovalnih projektov ali izvirajo iz konkretne okoljske problematike gospodarskih družb.

Organi vodenja in notranja organiziranost VŠVO Velenje je postavljena skladno z relevantnimi splošnimi akti. Sodeč po razgovorih z zaposlenimi in po pregledu dokumentacije sklepamo, da tako tudi delujejo. Sestava je ustrezna tudi glede sodelovanja študentov ter opredeljenih področjih delovanja.

Uresničevanje poslanstva za področja za katera je bila ustanovljena VŠVO poleg posredovanja znanja in vedenj izkazuje tudi s prenosom znanja v gospodarstvo, ki se uresničuje predvsem z povezovanjem raziskovalnega dela v okviru skupnih projektov v okviru diplomskih in magistrskih nalog. Raziskovalno delo vsaj večine učiteljev pa bogati in razvija študijski proces, posodablja se vsebine in postopno tudi metode poučevanja in učenja. Posreden dokaz za to so visoke ocene študijskega programa v študentskih anketah. Strategija vključevanja VŠVO v mednarodno sodelovanje je usmerjena v povezovanje v skupni visokošolski evropski prostor preko sodelovanja s sorodnimi visokošolskimi zavodi zlasti v okviru EU projekta Vseživljenjsko učenje - Erasmus, Ceepus projektov in drugih. Pri tem VŠVO sodeluje z več kot 50-timi tujimi univerzami in raziskovalnimi ustanovami (Samoevalvacijsko poročilo za študijsko leto 2010/2011). Druge oblike mednarodnega delovanja so članstva v mednarodnih visokošolskih združenjih, sodelovanja v projektih Evropske unije in drugih mednarodnih organizacijah in agencijah, organizacija okroglih miz in konferenc, simpozijev in poletnih šol.

Visokošolski učitelji so vključeni v nacionalne ali mednarodne raziskovalne projekte ali programe. Dokumentacija je glede tega nepregledna, vzrok temu je najbrž prepletanje raziskovalnega dela med VŠVO in matičnimi organizacijami učiteljev –raziskovalcev. Znanstvena odličnost se poleg vodenja in sodelovanja v raziskovalnih projektih meri predvsem v številu relevantnih objav, kar je pogoj za uspešno izvolitev v znanstvene nazive. Ker VŠVO uporablja habilitacijska merila Univerze v Ljubljani, vsi visokošolski učitelji na VŠVO pa imajo ustrezno habilitacijo, sklepamo tudi na ustrezno raven njihovega raziskovalnega dela ter njegov pozitiven učinek na prenavljanje in aktualizacijo učnih vsebin. Poleg sodelovanja, ki ga pogojuje že učitelji, ki prihajajo z drugih visokošolskih zavodov in inštitutov, VŠVO razvija sodelovanje na področju raziskovanja na več ravneh od lokalne do mednarodne. Sodelovanje temelji na pismih podpore ali pogodb o sodelovanju. Na mednarodni ravni ima VŠVO sklenjenih 7 bilateralnih sporazumov. Mednarodna mobilnost, ki naj bi bila rezultat teh sporazumov pa je relativno nizka in neuravnotežena, več je gostujočih tujcev kot pa domačih učiteljev na izmenjavi v tujini.

Število prostih študijskih mest je ocenjeno po povpraševanju študentov in glede na visoko podporo in pripravljenost za sodelovanje različnih gospodarskih in negospodarskih družb pri izvedbi praktičnega izobraževanja. Statističnih podatkov ali podatkov zavoda po potrebah strokovnjakov, ki jih VŠVO izobražuje, ni na voljo. Z organizacijami v katerih poteka praktično usposabljanje ima VŠVO sklenjene sporazume, formalnosti ureja koordinator praktičnega usposabljanja. V letu 2011 je bilo sklenjenih še nekaj novih sporazumov, kar tudi dokazuje interes po tovrstnih kadrih.

Preverjanje učnih dosežkov in doseganje kompetenc se izvaja z anketami in drugimi instrumenti (razgovori, evalvacijsko poročilo za pedagoško osebje, okrogle mize...). VŠVO uporablja ankete za merjenje obremenitev in ustreznosti ECTS sistema (povprečno zadovoljstvo z obremenitvijo je 3, kar kaže na potrebne ukrepe), študentske ankete o študijskih programih in predavateljih (povprečna ocena je nad 4, kritični so predvsem do literature), ankete za diplomante. Glede na rezultate ankete diplomanti visoko ocenjujejo kakovost izvedbe študijskega programa (povprečje nad 4), nekoliko slabša pa je ocena o doseganju kompetenc, ali kaj so s študijem pridobili (povprečje 3). Vprašalnik zajema tudi podatke o zaposlitvi, vendar je interpretacija podatkov zaradi nizkega numerusa

vprašljiva. Zaradi istega vzroka je prav tako še prezgodaj ugotavljati konkurenčnost diplomantov na trgu dela. Rezultati anket se obravnavajo na akademskem zboru in drugih komisijah, kjer se tudi sprejmejo ustrezni sklepi. Eden konkretnjših je bil zmanjšanje števila ur praktičnega usposabljanja in uvedba novih študijskih predmetov.

Na skrben odnos zavoda do študentov kažejo prizadevanja po uvajanju sistema tutorstva in sicer tutor – študent. V načrtu pa imajo tudi organizacijo mreže mentorjev – učiteljev, ki bi bili v pomoč pri študiju, usmerjanju v izbirnost in mobilnost ter drugo. Mobilnost načrtuje upravni odbor in senat in je del letnega načrta. Mobilnost študentov je relativno visoko, za kar je bila šola tudi nagrajena. Vendar kljub prizadevanjem vodstva in učiteljev za povečanje mobilnosti študentov, ta ostaja že nekaj let približno enaka (5 študentov). Notranja, nacionalna mobilnost tudi zaradi specifičnosti programa še ni bila realizirana. Priznavanje opravljenih obveznosti pri študijskih izmenjavah je urejeno in se priznava kar je navedeno tudi v prilogi k diplomi. Študijska komisija in komisija za študentske zadeve ureja priznavanje znanj pridobljenih na drugih izobraževalnih ustanovah ali neformalno pridobljenih znanj.

Večino informacij o študiju in druga svetovanja posreduje kandidatom referat za študentke zadeve. Informacije so dostopne tudi na spletni strani zavoda in na oglasnih deskah v prostorih zavoda. V namen večje informiranosti in popularizacije študija je VŠVO izdala predstavitveni zbornik v slovenskem in angleškem jeziku. Razvija se karierni center, ki letno izvede vsaj nekaj dejavnosti (seminarji o vseživljenjskega učenja in karierni orientacije). Njegovih dejavnosti pa študenti še niso v celoti sprejeli (slabe ocene v anketah).

Študenti sodelujejo pri vodenju in razvoju fakultete v vseh organih, ki jih določa statut. Poleg študentskega sveta, ki ga sestavljajo le študenti, ta delegira predstavnike študentov v upravni odbor, senat, komisijo za študentske zadeve, komisijo za kakovost in v akademski zbor. Študentski svet načrtuje in izvaja tudi interesne in ob študijske dejavnosti.

Podatki o učnih izidih in napredovanju po študijskem programu ter trajanju študija se redno spremljajo. Kazalniki ki jih spremljajo so: vpis, izpitna obdobja, prehodnost med letniki, dolžina trajanja študija in analiza zaposlovanja diplomantov. Poleg teh kazalnikov vezanih na študente, analizirajo tudi izvedbo študijskega programa (razmerje študent-učitelj, realizacija programa, vključevanje strokovnih sodelavcev v prakso in drugo), sem sodijo tudi zasledovanje zadovoljstva pedagoškega osebja (oblika samoevalvacije), ki kaže na zanimive podatke; učitelji so na primer najmanj zadovoljni z izdelki študentov. Poročilo o kakovosti navaja tudi možne ukrepe za izboljšanja stanja.

Prednosti:

- majhnost šole in zato dober stik med vsemu sodelujočimi,
- kljub temu, da so učitelji le delno zaposleni na VŠVO je zaznati visoko pripadnost šoli,
- dobro vzpostavljeno mednarodno sodelovanje,
- izmenjava študentov (domačih v tujino),
- vzpostavljen sistem zasledovanja učnih dosežkov.

Priložnosti za izboljšanje:

- povečati mobilnost učiteljev in podpornega osebja,
- povečati število tujih študentov na izmenjavi,
- izboljšati prehodnost in prvega v drugi letnik,
- razvijati raziskovalno delo, določiti matična, ciljna področja razvoja,
- preglednejše evidence raziskovalnih projektov in povezav z drugimi ustanovami in gospodarstvom.

3. Kadri

Iz dokumentacije, ki je bila komisiji dostopna (letni delovni načrti, samoevalvacijska poročila...) je razvidno, da ima VŠVO dobro načrtovano kadrovsko strukturo za kvalitetno izvajanje študijskega programa. Ustrezni delež učiteljev tudi raziskovalno deluje na področjih študijskega programa VŠVO. Učitelji, ki niso zaposleni na šoli za nedoločen in poln delovni čas imajo urejena pogodbeno razmerja in ustrezne izvolitve v nazive.

V študijskem letu 2011/12 je pouk izvajalo 33 učiteljev, od katerih so 4 redni profesorji (12%), 4 izredni profesorji (12%), 16 docentov (48,5%), 3 lektorji (9%), 2 višja predavatelja (6%), 3 asistenti (9%) in 1 predavatelj (3%).

Kakovost poučevanja se zagotavlja z dodatnim pedagoškim izobraževanjem za učitelje in asistente. VŠVO organizira tudi dodatno usposabljanje za mentorje študentom na praktičnem izobraževanju. Za polni delovni čas so zaposleni 4 učitelji in direktor. Drugi učitelji so zaposleni v zunanjih institucijah in izvajajo pouk kot dodatno dejavnost, ki je opredeljena v pogodbi. 53% učiteljev je zaposlenih v znanstveno – raziskovalnih institucijah (univerze in inštituti), kjer sodelujejo v raziskovalnih projektih svojih ustanov, kar bistveno prispeva h kakovosti študijskega programa VŠVO. To še posebej velja pri pripravi diplomskih in magistrskih del, ki pogosto potekajo v matičnih ustanovah učiteljev. Del učiteljev raziskovalno deluje v "Inštitut za okoljsko tehnologijo in trajnostni razvoj", ki je enota VŠVO. Inštitut je registriran pri Agenciji za raziskovalno dejavnost RS. Iz COBISS podatkov lahko sklepamo na ustrezno raven raziskovalnega dela ostalih učiteljev, predavateljev in asistentov. Kakovost izvajanja študijskega programa je zagotovljena tudi z izobrazbeno strukturo in izvolitvami v nazive. Od 33 učiteljev je 27 doktorjev znanosti (82%), 3 magistri (9%), 2 diplomirana inženirja 2 (6%) in 1 profesor (3%). Njihova znanstvena dejavnost je vidna skozi:

- sodelovanje na mednarodnih in nacionalnih znanstvenih in strokovnih konferencah,
- objavo znanstvenih člankov v domačih in tujih revijah,
- vodenje in sodelovanje v raziskovalnih projektih (nacionalni in mednarodni),
- sodelovanje v evropskih projektih.

VŠVO spodbuja mednarodno mobilnost univerzitetnih profesorjev, raziskovalcev in ostalega akademskega osebja v okviru sodelovanja v mednarodnih raziskovalnih projektih na podlagi dvostranskih sporazumov in mednarodne mobilnosti v okviru programa Erasmus.

Pouk se izvaja redno po programu in urniku. Učenci so zadovoljni z načinom poučevanja, zlasti ko gre za strokovno prakso, kar potrjujejo ankete v okviru samoevalvacije VŠVO.

Vsi učitelji vključeni v študijski proces VŠVO imajo veljavno izvolitev, oziroma so v postopku za izvolitev. Del učiteljev (17) je izvoljenih na svojih matičnih ustanovah (VŠVO priznava izvolitve na slovenskih univerzah), ostale pa je izvolil senat VŠVO po končanem habilitacijskem postopku s

področja študijskega programa VŠVO. Postopek izvolitve vodi kadrovska služba in habilitacijska komisija. Postopki in merila so določeni v statutu in pravilniku za izvolitve v nazive. Skladno z zakonom in statutom VŠVO so učiteljski nazivi docent, izredni profesor in redni profesor ter višji predavatelj in predavatelj, nazivi raziskovalcev pa so: znanstveni sodelavec, višji znanstveni sodelavec in znanstveni svetnik. Nazivi ostalih, ki sodelujejo pri pedagoškem procesu so še: asistent, knjižničar, strokovni svetovalec, višji sodelavec in sodelavec. Merila za izvolitev so skladna z merili Univerze v Ljubljani in merili NAKVISA ter sprejeta na senatu VŠVO.

Senat je najvišji strokovni organ in je sestavljena iz profesorjev in raziskovalcev (6 članov), dekana, ki je član po funkciji in predstavnikov študentov (2 člana). V senatu je zagotovljena enakopravna zastopanost vseh študijskih in znanstvenih področij delovanja šole. Senat se sestaja enkrat mesečno, razen v času poletnih počitnic.

Vloga senata VŠVO:

- sprejema statut,
- predlaga kandidate za dekana in pomočnika,
- določa merila za izvolitve in področja izvolitev,
- imenuje univerzitetne učitelje v akademske in znanstvene naslove,
- vodi in načrtuje kadrovska politiko,
- usmerja in vodi raziskovalne in razvojne dejavnosti,
- odloča o novih programih in spreminja obstoječe,
- enkrat letno sprejme celovito poročilo o kakovosti VŠVO,
- sprejema odločitve o priznavanju tujih spričeval in diplom,
- na drugi stopnji odloča o študentskih pritožbah,
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom o visokem šolstvu in statuta VŠVO.

Visoka šola za varstvo okolja ima ustrezno strukturo in število administrativnega osebja za podporo izvajanja programa. Stalno je zaposlenih 5 oseb, ki so ustrezno strokovno in tehnično usposobljene. Administrativno osebje dela v referatu za študentske zadeve, v kadrovski službi, računovodstvu, v mednarodnem urad in v knjižnici.

Strukturo strokovnih storitev poslovne šole sestavljajo: vpis študentov in vodenje študijskih rezultatov preko VIS informacijskega sistema (komunikacija s študenti je mogoča v času uradnih ur, prek e-pošte in v nujnih primerih tudi preko SMS sporočil); zbiranje podatkov in analiza študentskih anket, izvajanje samoevalvacije; promocija na šolski spletni strani in s pomočjo brošur in letakov; podpora pri organizaciji študijskih dejavnosti izven šole; mednarodne poletne šole, izleti, ekološko delovanje; sporazumevanje z učitelji in s podjetji za izvajanje praktičnega usposabljanja, vodenje mednarodnega sodelovanja; organiziranje in vodenje finančnih zadev in upravljanje knjižnice.

Administrativnemu osebju je omogočeno strokovno usposabljanje s ciljem vseživljenjskega izobraževanja, na primer: pridobitev znanj finančnega upravljanja visokošolskih zavodov in učinkovito vodenje in sodelovanje v projektih skupinah. V letu 2012 so bila izvedena sledeča strokovna usposabljanja: 12 krajših usposabljanj za podporno osebje, 1 trening (več kot 1 mesec), 2 poklicni usposabljanji (tečaji).

Prednosti:

- habilitacijska merila so nad minimalnimi standardi,
- spodbuja se izobraževanje zaposlenih,
- spodbujajo se mednarodne izmenjave in sodelovanja,
- učitelji na šoli so priznani strokovnjaki in raziskovalci, odraža se skrb za zaposlitev visoko kvalificiranih kadrov,
- zaposleni aktivno sodelujejo pri delu strokovnih teles in drugih dejavnosti,
- stalno zaposleni in zaposleni po pogodbah so zadovoljni s študijskim programom, kot tudi s poslovanjem šole.

Predlog za izboljšave:

- povečanje števila stalno zaposlenih učiteljev in raziskovalcev,
- krepitev aktivnosti raziskovalne enote »Inštitut za okoljsko tehnologijo in trajnostni razvoj",
- intenzivnejše vključevanje v mednarodne projekte,
- načrtno pedagoško andragoško usposabljanje učiteljev,

Neskladnosti:

Niso bile ugotovljene.

4. Študenti

Ker je VŠVO še mlada ustanova z enim samim študijskim programom je tudi število študentov majhno (skupno je rednih in izrednih na prvi in drugi stopnji okoli 450). Število vpisnih mest je načrtovano na podlagi povpraševanja študentov po tej vrsti študija in potreb na trgu dela (visoka podpora in pripravljenost na sodelovanje gospodarskih in negospodarskih družb pri izvedbi praktičnega usposabljanja za študente in pri izvedbi študentskih projektov).

Študenti se v sklopu seminarskih vaj, terenskih vaj, samostojnih projektnih in diplomskih nalog vključujejo v raziskovalne projekte v gospodarstvu, katerih nosilci so visokošolski učitelji in sodelavci VŠVO.

Študentom je omogočena pomoč pri organiziranem pridobivanju znanja, spretnosti, veščin na drugih nacionalnih in mednarodnih visokošolskih zavodih preko karierne točke in referata. Priznavanje pridobljenih znanj je urejeno na podlagi Pravilnika o priznavanju znanj in spretnosti preko komisije za študentske zadeve. Informacije o vpisu in druge informacije v zvezi s študijem študenti in dijaki pridobijo v referatu, s strani Študentskega sveta in karierne točke. Poleg tega so informacije objavljene na oglasni deski v prostorih VŠVO in na spletni oglasni deski (spletna stran VŠVO). Za informiranje študentov o visokošolskem zavodu in kreditnem sistemu je VŠVO pripravila predstavitveni zbornik. Študenti so vključeni v procese samoevalvacije preko študentskih anket. Povratne informacije so dostopne preko spleta ali preko študentskih predstavnikov.

Na VŠVO vzpostavljajo sistem tutorstva in mentorstva, ki trenutno deluje še na neformalni ravni. Pristojnosti, naloge in dolžnosti študentov v organih upravljanja so opredeljene v Statutu VŠVO in v poslovniku kakovosti. Študenti imajo pravico, preko svojih predstavnikov, sodelovati pri delu organov visoke šole ter dajati pobude in mnenja ter sprejemati odločitve v skladu s Statutom VŠVO. Študenti so ustrezno organizirani v Študentski svet, predstavnike imajo v upravnem odboru, senatu, akademskem zboru, komisiji za kakovost in komisiji za študentske zadeve. Seje Študentskega sveta so

enkrat na tri mesece, po potrebi imajo dopisne seje. Študentski svet pripravlja tudi več obštudijskih dejavnosti. Študenti sodelujejo pri vrednotenju in posodabljanju izvajanja študijskih programov preko študentskih anket in s sodelovanjem v organih upravljanja (senat, komisija za kakovost, komisija za študentske zadeve). Študenti delujejo v skladu z relevantnimi splošnimi pravnimi akti.

Prednosti:

- vključevanje drugih znanj v prilogo k diplomi (na podlagi Pravilnika o priznavanju znanj in spretnosti),
- zadovoljstvo študentov z izvedbo študijskega programa in s splošno klimo na šoli.

Priložnosti za izboljšanje:

- vključitev predstavnika študentov v komisijo za študijske zadeve,
- formalizirati sistem tutorstva in mentorstva,
- Izboljšati komunikacijo med študenti in njihovimi predstavniki v organih VŠVO.

5. Materialni pogoji

Visoka šola za varstvo okolja ima ustrezne prostore za kakovostno izvajanje dejavnosti v skladu s svojo vizijo in zastavljenimi cilji.

VŠVO za študijski proces, to je predavanja, seminarje, vaje in z novim študijskim letom tudi osnovne laboratorijske vaje uporablja prostore v novozgrajeni stavbi Gaudeamus. Skupna površina prvih dveh nadstropjih, ki jih uporablja VŠVO je 1273,31 kvadratnih metrov, kar vključuje 6 predavalnic, raziskovalne in šolske laboratorije (še z nepopolno opremo), računalniške učilnice, 5 kabinetov za učitelje, sejne sobe in prostore dekanata. V stavbi šole je knjižnica Šolskega centra, ki je tudi v skupni uporabi z VŠVO in študentska restavracija. Vzdrževanje šolskih prostorov gre delno iz občinskih sredstev, občina je tudi lastnica stavbe. Za izvajanje študijskega procesa šola najema še dodatne prostore: 239 m² predavalnica Trg mladosti 2, Velenje; 89m² specializirana učilnica in laboratoriji, Trg mladosti 3, Velenje; 224m² laboratorij, Primorska 8a, Šoštanj in 230m² specializirane učilnice in laboratorij, Koroška cesta 62a, Velenje. Terensko delo se izvaja v partnerskih institucijah (TE, Komunalno podjetje Velenje, ERICO, Inštitut za raziskovanje okolja Velenje, RCGO Celje) s katerimi ima VŠVO sklenjene dogovore o sodelovanju.

Prostori VŠVO ustrezajo vsem varnostnim predpisom, šola ima tudi urejeno zavarovanje študentov v primeru nezgod pri študiju. Nova stavba je v celoti prilagojena študentom s posebnimi potrebami.

Glavni vir financiranja študijskih programov, nabav, vzdrževanja opreme in IKT zagotavlja koncesija. VŠVO je z Republiko Slovenijo, Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo podpisala koncesijsko pogodbo (St. 3221-08-000359) za obdobje 7 let, s katero ji država zagotavlja sredstva za izvajanje rednega študija do leta 2015. Izredni študenti plačajo šolnino. Dodatni viri financiranja so: šolnine za opravljanje študija ob delu, neposredno financiranje (občinski, regionalni viri), evropski projekti, donacije in sponzorstva. Trenutno je financiranje stabilno.

Iz prihodkov se financira izvajanje študijskih programov, nakup opreme, literature, vzdrževanje premoženja in informacijskih sistemov. Za plače gre v povprečju 40% sredstev. Sredstva so

načrtovana in porabljena v skladu z letnimi finančnimi načrti.

Nematerialna in materialna osnovna sredstva se prikazujejo kot odhodki po nabavni vrednosti. Posebej se obračunava vrednost popravil in gradnje stavbe. Na osnovna sredstva se obračunava amortizacija. Terjatve in obveznosti se v računovodskih izkazih prikazujejo po realni vrednosti. Letno finančno poročilo je sestavljeno po veljavni nacionalni zakonodaji za področje računovodstva, javnih financ in pravnih instrumentov. VŠVO redno preučuje letno bilanco stanja v skladu z Navodili o bilanci stanja. V finančnih poročilih so jasno ločeni izdatki, ki so poravnani s sredstvi koncesije in drugimi izdatki, ki so poravnani iz lastnih virov.

VŠVO je opremljena z internetom in uporablja program VIS (visokošolski informacijski sistem), ki omogoča enostavno in učinkovito vodenje pedagoškega procesa na šoli. Preko programa VIS se vodi vpis, podatki študentov, poročila o opravljenih izpitih in drugo. Vzpostavljena je šolska spletna stran in e-pošta, ki občutno olajša komunikacijo in poveča razpoložljivost potrebnih informacij, tako kot e-učilnica, ki omogoča lažje in hitrejše komunikacije na relaciji profesor-študent. Posebna računalniška soba je opremljena za obdelavo podatkov s področja geografskih informacijskih sistemov (GIS). Za samostojni študij imajo študenti na razpolag prostor z osmimi računalniki z dostopom do interneta. Tudi knjižnica omogoča dostop do interneta in posebnih strokovnih baz podatkov (EMERALD).

Za namene upravljanja je VŠVO opremljena z računalniškimi programi, ki predstavljajo informacijsko podporo za vpis in sledenje študija (VIS) in vodenje računovodskih evidenc in arhiva.

Študenti imajo dostop do knjižnice Šolskega centra Velenje, ki se nahaja v stavbi VŠVO in je tudi matična knjižnica VŠVO. Knjižnica zagotavlja osnovno študijsko literaturo, bogati pa se tudi specializirano področje literature za varovanje okolja. Knjižni fond VŠVO s katerim upravlja knjižnica Šolskega centra Velenje je relativno skromen in trenutno obsega 133 knjig. Diplomске naloge se shranjujejo po 1 izvod v šoli in 1 izvod v knjižnici. Diplomskih nalog še ne shranjujejo v e-obliki in ne objavljajo na spletu.

Visoka šola za varstvo okolja ima sklenjeno pogodbo z Osrednjo knjižnico Velenje, poleg knjižnega gradiva imajo tu študenti dostop do specializiranih baz, ki jih uporabljajo pri pripravi seminarjev in diplomskih nalog (EMERALD, TAX-SIN-Lex Charles Oxford Dictionary ONLINE, OXFORD REFERENCE ONLINE in druge). VŠVO je preko knjižnice Šolskega centra Velenje vključena v nacionalno znanstveno bibliografsko bazo podatkov (COBISS), ki zagotavlja dostop do dokumentov in podatkov za namene visokega šolstva in raziskovanja.

Prednosti:

- VŠVO se nahajajo v novi namensko zgrajeni stavbi,
- IKT opremljenost nudi odlične pogoje za učenje in profesionalni razvoj študentov, ter dobre pogoje za delo vseh zaposlenih,
- stabilno financiranje.

Priložnosti za izboljšanje:

- permanentna skrb za nabavo strokovne literature s ciljem postavitve lastne strokovne knjižnice
- povečanje aktivnosti za zagotavljanje finančnih sredstev iz nacionalnih projektov in projektov EU.

- opremljanje novih laboratorijev za pouk in raziskovanje.

Neskladnosti:

Niso bile ugotovljene.

6. Zagotavljanje kakovosti

Zavod izvaja vsakoletno samoevalvacijo. Poslužujejo se številnih anket – anketiranje študentov ob prvem vpisu, anketiranje študentov o izvedbi študijskega programa ob koncu vsakega študijskega leta, ankete za visokošolske učitelje in sodelavce, za strokovne sodelavce in mentorje, za diplomante, o uspešnosti v času študija in ankete o zaposljivosti diplomantov.

Samoevalvacijsko poročilo pripravlja komisija za kakovost, v pripravo so vključene tudi vse ustrezne službe. Poročilo obravnavajo Senat VŠVO, Upravni odbor in Študentski svet. Iz samoevalvacijskega poročila je razvidno, da evalvirajo izobraževalno dejavnost (zadovoljstvo študentov s študijem, izvajanjem predmetov, z izvedbo seminarjev/delavnic, z izvedbo praktičnega izobraževanja), znanstveno raziskovalno in strokovno dejavnost (sodelovanje na projektih, programih), materialne pogoje (objekti, knjižnica), financiranje izobraževalne/študijske, znanstveno-raziskovalne in strokovne dejavnosti (viri financiranja, prijava na razpise) in sodelovanje z družbenim okoljem na regionalni, državni in mednarodni ravni (Erasmus, sodelovanje z regionalnimi partnerji). Na podlagi anket zavod pripravi analize posameznih področij in predloge za izboljšanje, kar je razvidno iz samoevalvacijskega poročila ter letnega načrta (kratkoročni in dolgoročni cilji, izvedba korekcijskih ukrepov, kazalniki).

V samoevalvacijo vključujejo tudi zunanje partnerje – delovne mentorje iz učnih baz in delodajalce.

Po potrebi (glede na ugotovitve samoevalvacije in priporočila delodajalcev) pripravijo posodobitve študijskega programa (npr. zmanjšanje števila ur praktičnega usposabljanja s 600 na 400 ur).

Dokumentirane ugotovitve o kakovosti delovanja zavoda in njihova analiza ter predlogi ukrepov za izboljšanje so dostopni v samoevalvacijskih poročilih in javno objavljeni na spletni strani zavoda.

Z zagotavljanjem kakovosti visokošolski zavod usmerja in razvija kulturo kakovosti.

Prednosti:

- veliko število anket, ki zajamejo širok krog ljudi, ki sodelujejo pri izvedbi študijskih programov,
- dobro organiziran in vzdrževan sistem kakovosti.

Priložnosti za izboljšanje:

- pregledno vodenje evidenc o dejavnostih (ob-študijske dejavnosti, dejavnosti, ki širijo kulturo varovanja okolja, promocijske dejavnosti šole...),
- preglednost vključevanja v razvojne in raziskovalne projekte.
- učinkovitejša uporaba izsledkov anket pri načrtovanju in usmerjanju dela VŠVO.

Neskladnosti:

Niso bile ugotovljene.

Povzetek

Visoka šola za varstvo okolja v Velenju (VŠVO) ima izdelano in javno objavljeno vizijo in poslanstvo. Poslanstvo je jasno izraženo ter odraža potrebe okolja po kakovostnih strokovnjakih za področje urejanja in varovanja okolja ter novih ekotehnologij. VŠVO izobražuje kadre, ki so deficitarni in spadajo med še ne dovolj uveljavljene zelene poklice. Strategija v smeri zagotavljanja zaposljivosti in zaposlenosti se gradi tudi z oblikovanjem kompetenc tega izobrazbenega profila, pri katerem na državnem nivoju sodeluje tudi VŠVO iz Velenja. Na aktualnost in dobro vpetost v okolje, tako dodiplomskih kot podiplomskih programov, sklepamo tudi iz velikega števila podpornih članic VŠVO. Tako iz pregledane dokumentacije kot iz razgovorov pa ugotavljamo, da so te povezave premalo formalizirane in zato tudi neobvezujoče.

Visoka šola za varstvo okolja deluje skladno s svojim poslanstvom ter izobražuje strokovnjake na dodiplomski in podiplomski stopnji s področja varovanja okolja. Sodeč po predmetniku je program zasnovan tako, da bodo bodoči strokovnjaki dobili široka ter interdisciplinarno povezana znanja s področja varovanja okolja in ekotehnologij. Študij na prvi stopnji je usmerjen v aplikativna znanja in praktična dela na področju varovanja okolja, na drugi stopnji pa ustrezno poglobljen z raziskovalnim delom. Dolgoročni cilji so postavljeni ambiciozno, delno je že izdelana strategija, tudi glede razvoja študijskih programov, ki so trenutno obstali na podiplomski stopnji ene same študijske smeri. Raziskovalno je VŠVO Velenje odvisna predvsem od raziskovalnih načrtov in programov predavateljev in njihovih matičnih fakultet oziroma inštitutov. Napredek in razvoj na raziskovalnem področju pomeni intenziviranje dela lastnega raziskovalnega inštituta ki naj bi (z ustrezno opremo) samostojno razvijal projekte in se vključeval v regionalne, nacionalne in internacionalne povezave.

Organi vodenja in notranja organiziranost VŠVO Velenje je postavljena skladno z relevantnimi splošnimi akti. Sestava je ustrezna tudi glede sodelovanja študentov ter opredeljenih področjih delovanja. Trenutno vodstvo šole je s svojim odgovornim in prizadevnim ravnanjem v veliki meri prispevalo k uspešnemu razvoju in učinkovitem delovanju te mlade izobraževalne ustanove. Visokošolski učitelji so vključeni v nacionalne ali mednarodne raziskovalne projekte ali programe. Dokumentacija je glede tega nepregledna, vzrok temu je najbrž prepletanje raziskovalnega dela med VŠVO in matičnimi organizacijami učiteljev –raziskovalcev. Znanstvena odličnost se poleg vodenja in sodelovanja v raziskovalnih projektih meri predvsem v številu relevantnih objav, kar je pogoj za uspešno izvolitev v znanstvene nazive. Vsi visokošolski učitelji na VŠVO imajo ustrezno habilitacijo. Preverjanje učnih dosežkov in doseganje kompetenc se izvaja z anketami in drugimi instrumenti. VŠVO uporablja ankete za merjenje obremenitev, ustreznosti ECTS sistema (povprečno zadovoljstvo z obremenitvijo je 3, kar kaže na potrebne ukrepe), študentske ankete o študijskih programih in predavateljih (povprečna ocena je nad 4, kritični so predvsem do literature). Glede na rezultate ankete diplomanti ocenjujemo visoko kakovost izvedbe študijskega programa (povprečje nad 4), nekoliko slabša pa je ocena o doseganju kompetenc ali kaj so s študijem pridobili (povprečje 3). Visoka šola za varstvo okolja ima ustrezno strukturo in število administrativnega osebja za podporo izvajanja programa. Podpornemu osebju je omogočeno strokovno usposabljanje s ciljem vseživljenjskega izobraževanja.

Študenti so zadovoljni z izvedbo študijskega programa, ki izpolnjuje njihova pričakovanja in s splošno klimo na šoli. Na VŠVO vzpostavljajo tudi sistem tutorstva in mentorstva, ki trenutno deluje še na neformalni ravni. Študenti so ustrezno organizirani v Študentski svet, predstavnike imajo v upravnem odboru, senatu, akademskem zboru, komisiji za kakovost in komisiji za študentske zadeve.

VŠVO deluj v novih, namensko zgrajenih prostorih, ki ustrezajo vem standardom visokošolskega izobraževanja. Z opremljenimi laboratoriji (načrtovano še v letu 2013) bo lahko v celoti in kakovostno izpolnjevala svoje poslanstvo. Šibka točka je lastna knjižnica, ki sedaj deluje v sklopu knjižnice Šolskega centra. Financiranje VŠVO je stabilno.

VŠVO označuje visoka stopnja kulture kakovosti. Šola izvaja vsakoletno samoevalvacijo, ki temelji na številnih anketah in analizah. Rezultate samoevalvacijskih poročil skuša VŠVO v največji meri upoštevati pri načrtovanju bodočega dela.